

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาความรุนแรงและพฤติกรรมก้าวร้าวได้กลายมาเป็นหนึ่งในปัญหาสังคมที่สำคัญมากที่สุดในปัจจุบัน จากรายงานของกรมสุขภาพจิตปี 2547 ได้กล่าวว่าความก้าวร้าวในเด็กและเยาวชนไทยนั้นเพิ่มขึ้นเนื่องมาจากรูปแบบวิถีชีวิตของคนไทยในปัจจุบันนี้ มีวิถีชีวิตที่เร่งรัดและแข่งขัน มีแนวโน้มไปสู่วัตถุนิยมและสุขนิยมมากขึ้น มีการย้ายถิ่นเข้ามาหากิน มีปัญหาครอบครัวแตกแยก ซึ่งเป็นผลให้เด็กและเยาวชนไม่ได้รับการดูแลอย่างดีเท่าที่ควร ทำให้ขาดการพัฒนาศักยภาพเพื่อให้เด็กและเยาวชนมีจริยธรรมและสามัญสำนึกอันชอบ (กรมสุขภาพจิต, 2547, น.132) ความรุนแรงและพฤติกรรมก้าวร้าวในเยาวชนนั้นได้เพิ่มขึ้นดังจะเห็นได้จากข่าวต่าง ๆ ตามหน้าหนังสือพิมพ์ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการยกพวกตีกันของเด็กนักเรียน การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและตามมาด้วยการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น การทอดทิ้งทารกแรกเกิดด้วยมารดาขังอยู่ในวัยเรียน การขายบริการทางเพศของนักเรียนหญิง การดื่มสุราและการใช้สารเสพติดต่าง ๆ การฆ่าตัวตาย ฯลฯ นอกจากความก้าวร้าวที่ให้เห็นเป็นข่าวแล้วยังมีพฤติกรรมความก้าวร้าวอื่น ๆ อีกมากมายที่เด็กและเยาวชนใช้เป็นประจำ อย่างเช่นการโกหก การโกงโดยเฉพาะการทุจริตในการสอบหรือการลอกการบ้านเพื่อน การทำร้ายข่มขู่โดยใช้กำลังและวาจาในเพื่อนนักเรียนด้วยกัน

ความรุนแรงและพฤติกรรมก้าวร้าวในเด็กและเยาวชนนั้นจะเห็นได้จากสถิติของเด็กและเยาวชนที่ถูกจับกุมส่งสถานพินิจในคดีต่าง ๆ ข้อมูลจากกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนได้รายงานว่าในปี 2547 นั้นได้มีเด็กและเยาวชนกระทำความผิดด้วยคดีฆ่าหรือทำร้ายผู้อื่นโดยเจตนาและไม่เจตนาสูงถึง 5,969 คน ซึ่งเมื่อเทียบกับเมื่อ 5 ปีที่แล้วในปี 2542 มีผู้กระทำความผิด 2,304 คน ส่วนคดีความผิดเกี่ยวกับเพศในปี 2547 นั้นสูงถึง 2,416 คน (ปี 2542 จำนวน 1,004 คน) (www.djop.moj.go.th, 2005) ซึ่งทั้งสองคดีมีสถิติสูงกว่า 5 ปีที่แล้วกว่า 2 เท่าตัว

ในคดีความผิดเกี่ยวกับอาวุธและวัตถุระเบิด ปี 2547 มีจำนวนเด็กและเยาวชนต้องความผิดในคดีนี้สูงถึง 5,937 คน และในคดีลักทรัพย์สูงถึง 10,496 คน (www.djop.moj.go.th, 2005) ซึ่งสูงกว่าเมื่อ 5 ปีที่แล้วประมาณ 80% และ 25% ตามลำดับ

จากข้อมูลของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุขได้รายงานว่ามีจำนวนผู้ดื่มสุราที่มีอายุ 15-19 ปีในภาคกลาง ได้ และเหนือมีสูงถึง 286,287 คน และต้องดื่มทุกวันมีจำนวน 8,632 คน (กรมสุขภาพจิต, 2004, น.394) นอกจากนี้จากการวิจัยเรื่องความรุนแรงทางเพศต่อผู้หญิง:

วัยรุ่นชายในฐานะผู้กระทำความรุนแรงได้รายงานว่ามีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกลดลง โดยวัยรุ่นชายอาชีวศึกษาที่เคยมีเพศสัมพันธ์ 1 ใน 3 เคยข่มขืนผู้หญิงและครึ่งหนึ่งเคยล่วงเกิน สัมผัสร่างกาย (กรมสุขภาพจิต, 2004, น.142)

ส่วนพฤติกรรมก้าวร้าวอื่น ๆ ที่ยังไม่ต้องโทษเป็นคดีก็ทวีสูงขึ้นเช่นกัน สถิติที่มีในประเทศสหรัฐอเมริกา นั้น อย่างเช่นการทำร้ายข่มขู่โดยใช้กำลังและวางยาในเพื่อนนักเรียน ด้วยกันมีมาก จนมีเด็กถึง 160,000 คนที่ไม่ไปโรงเรียนในทุกวันด้วยกลัวว่าจะถูกทำร้ายหรือ ข่มขู่โดยเพื่อน ๆ ในเรื่องของการโกงและโกหก 84% ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเชื่อว่าพวกเขาจำเป็นต้องโกงเพื่อที่จะสามารถชนะคนอื่นได้ และ 92% ของนักเรียนมัธยมปลายได้พูดโกหกพ่อแม่ในช่วงปี 2000 (Borba, 2001, น. 1-4)

จะเห็นได้ว่าปัญหาเรื่องความก้าวร้าวและพฤติกรรมต่อต้านสังคมของเด็กและวัยรุ่นที่จะเป็นอนาคตของเรานั้นก็ตงรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ได้มีวิธีต่าง ๆ ที่พยายามใช้เพื่อที่จะแก้ปัญหาความก้าวร้าวและพฤติกรรมต่อต้านสังคมของเด็กและวัยรุ่น ได้แก่การสอนในเรื่องความภาคภูมิใจ (self-esteem) และรู้จักสิทธิอันเหมาะสมของตน (self-assertiveness) และทักษะการแก้ปัญหาความขัดแย้ง มีการสร้างอัตมโนทัศน์ (self-concept) ให้กับเด็กและวัยรุ่น มีการให้การปรึกษาในเรื่องทักษะการเข้าสังคมและการบริหารความโกรธ นอกจากนั้นโฮวาร์ด การ์ดเนอร์ (Howard Gardner) ยังได้ปฏิบัติศึกษาภาพการเรียนรู้ในเด็กโดยมองว่าความฉลาดในเด็กมีหลายด้าน และแดเนียล โกลแมน (Daniel Goleman) ก็ทำให้เราตระหนักถึงความฉลาดทางอารมณ์ (Borba, 2001, น.3)

อย่างไรก็ตามปัญหาเรื่องความก้าวร้าวก็ยังเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ เรามักจะลืมที่จะใช้จริยธรรมในการแก้ปัญหาความก้าวร้าว เนื่องจากเรามักจะมองจริยธรรมในประเด็นของศาสนา การพัฒนาจริยธรรมมักจะตกเป็นหน้าที่ขององค์กรทางศาสนา องค์กรทางศาสนาต่าง ๆ ก็ได้พยายามแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นแล้ว แต่อย่างไรก็ตามดูเหมือนว่าเด็กและเยาวชนยังไม่เข้าใจในเรื่องของศาสนาเหมือนกับที่ผู้ใหญ่เข้าใจ (Crain, 1985, น.307) คำสอนทางศาสนา นั้นอยู่ในรูปของนามธรรมซึ่งเพียเจต์ (Piaget) ได้อธิบายในเรื่องพัฒนาการการรู้คิดว่าการที่จะคิดแบบมีเหตุผลเชิงนามธรรมนั้นเป็นขั้นพัฒนาการของเด็กอายุ 12 ปีถึงวัยรุ่นผู้ใหญ่ (Williams & Williams, 1970, น.67-70) นั่นหมายความว่าในช่วงวัยเด็กนั้นเป็นช่วงที่เด็กมีความคิดในแบบรูปธรรม การเข้าใจหรือคิดในเชิงนามธรรมเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก แม้ในวัยรุ่นเองก็เพิ่งพัฒนาความคิดเชิงนามธรรมขึ้น จึงเป็นไปได้ค่อนข้างยากที่เด็กและวัยรุ่นจะเข้าใจคำสอนที่เป็นนามธรรมของศาสนาได้เหมือนผู้ใหญ่ นอกจากนี้เด็กและวัยรุ่นมองศาสนาว่าเป็นการปฏิบัติตามความเชื่ออย่างสมบูรณ์แบบ (Practical Idealism) ซึ่งขัดกับพัฒนาการของเด็กและวัยรุ่นที่

ชอบลองคิดลองถูกตามความอยากรู้อยากเห็น ทำให้เด็กและวัยรุ่นน้อยคนนักที่จะสนใจและเข้าใจคำสอนของศาสนาจนนำมาปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนเอง (Crain, 1985, น.307)

การที่จะให้เด็กมีความฉลาดทางจริยธรรมซึ่งคือความสามารถในการแยกแยะว่าอะไรถูกหรือผิด และสามารถตัดสินใจแน่วแน่ตามจรรยา และปฏิบัติตามด้วยพฤติกรรมที่เหมาะสมนั้น (Borba, 2001, น.3) เราจะต้องเข้าใจในเรื่องของพัฒนาการทางจริยธรรมเสียก่อน จริยธรรมนั้นเป็นสิ่งที่มนุษย์เรียนรู้ได้ (Borba, 2001, น.5) ด้วยหลักการของพัฒนาการทางจริยธรรมจะทำให้เด็กและวัยรุ่นตอนต้นสามารถที่จะเรียนรู้จริยธรรมตามลำดับขั้นของตัวเอง

นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 นั้นมีอายุอยู่ระหว่าง 12-14 ปีซึ่งเป็นช่วงวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งเป็นขั้นที่จะเริ่มเข้าใจเหตุผลเชิงนามธรรม เริ่มมีความคิดแบบผู้ใหญ่ สามารถที่จะคิดหาเหตุผลนอกเหนือไปจากข้อมูลที่มีอยู่ นอกจากนี้ตามทฤษฎีการตัดสินใจทางจริยธรรมของเพียเจท์ (Piaget) เด็กในช่วงนี้เห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ มากขึ้น (Williams & Williams, 1970, น.67-76) และตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลบลเบิร์ก (Kohlberg) และกิลลิแกน (Gilligan) วัยนี้จะเริ่มสื่อสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมและบุคคลอื่น ๆ ซึ่งก่อนหน้านี้เด็กยึดแต่ประโยชน์ของตัวเองเป็นที่ตั้ง (Egocentric) (Hughes, 2002, น.404-405) ด้วยเหตุนี้ในวัยรุ่นช่วงต้นนี้จึงเหมือนเป็นช่วงคาบเกี่ยวที่เขายังยึดประโยชน์ของตนเองเป็นที่ตั้ง แต่ขณะเดียวกันก็เริ่มเห็นบริบทต่าง ๆ รอบ ๆ ตัวเขา ดังนั้นการพัฒนาจริยธรรมสำหรับเด็กในช่วงนี้จึงควรที่จะช่วยให้เขาเข้าใจตัวเองให้ดีขึ้น ให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวและสังคมที่อยู่ และมีความต้องการที่จะพัฒนาตัวเอง ครอบครัวและสังคมไปในทางที่เหมาะสม ด้วยเหตุนี้จึงได้นำเอาทฤษฎีของโคลบลเบิร์กและกิลลิแกนมาใช้เป็นหลักการในการพัฒนาจริยธรรมในเด็กวัยรุ่นช่วงต้นนี้

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลบลเบิร์ก (Kohlberg) นั้นยึดหลักการความยุติธรรม (Principle of Justice) ขั้นพัฒนาการสูงสุดจะเชื่อว่าคนทุกคนต่างมีสิทธิเท่าเทียมกัน และเราต่างควรที่จะเคารพในบุคคลอื่น (Hughes, 2002, น.406) ส่วนทฤษฎีจริยธรรมของกิลลิแกน (Gilligan) นั้นจะเน้นในเรื่องของความรู้สึกโดยยึดหลักการความอาทรกัน (Morality of Care) กิลลิแกนบอกว่าศูนย์กลางของจริยธรรมอยู่ที่ความสัมพันธ์ของบุคคลที่มีกับผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม (Nucci, 1997, น.10) การอาทรคือการพยายามเข้าใจประสบการณ์ของอีกฝ่ายหนึ่ง อันจะนำมาซึ่งความรู้สึกเห็นอกเห็นใจและผูกพัน (Attachment) ความรู้สึกเหล่านี้จะก่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อกับผู้อื่นและเกิดเป็นการกระทำที่ช่วยเหลือผู้อื่น (Gilligan, Ward, Taylor, & Bardige, 1988, น.66-67) แม้มุมมองทางจริยธรรมของโคลบลเบิร์กและกิลลิแกนจะต่างมีดิกัน

ภายหลังโคห์ลเบิร์กก็ได้พัฒนาวิธีการของชุมชนที่ยุติธรรมขึ้น (Just Community) ซึ่งทำให้นักเรียนรู้สึกว่าคุณนั้นเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน โดยเป็นการส่งเสริมสิทธิของนักเรียน และก่อให้เกิดความรู้สึกใส่ใจและรับผิดชอบต่อนักเรียนคนอื่น ๆ และชุมชนของโรงเรียน ซึ่งวิธีการของชุมชนที่ยุติธรรมนี้ได้มองเรื่องความรับผิดชอบต่อทฤษฎีจริยธรรมของความอาทรของกิลลิแกน (Kohlberg, 1984, น.233)

จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าคนเราต่างก็ใช้ทั้งความยุติธรรมและความอาทรในการแก้ไขความขัดแย้งทางจริยธรรม (Gilligan, Ward, Taylor, & Bardige, 1988, น.xviii) ดังนั้นในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงจะใช้วิธีการในการให้รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนโดยใช้ทั้งหลักการความยุติธรรมและความอาทรร่วมกันในการพัฒนาจริยธรรมให้กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนปากเกร็ดซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนต้น

การให้การปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มในการพัฒนาจริยธรรมโดยให้ตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมนั้น มีเป้าหมายหลักคือการช่วยให้นักเรียนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวและโรงเรียนโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์และการได้แบ่งปันกับสมาชิกคนอื่น ๆ โดยให้นักเรียนตระหนักว่าครอบครัวและโรงเรียนนั้นมีคุณค่าเนื่องจากไมตรีที่ได้จากกันและกัน รวมทั้งทำให้นักเรียนเข้าใจถึงการอยู่ร่วมกันเป็นชุมชน (ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนหรือสังคมใหญ่) ว่าเป็นเสมือนสมาชิกได้เข้าร่วมสัญญาทางสังคม (Social Contract) ซึ่งต้องการพฤติกรรมพื้นฐานและอุดมการณ์ของชุมชนที่อยู่ (Power, Higgins, & Kohlberg, 1989, น.117)

วิธีการในการที่จะช่วยให้นักเรียนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวและโรงเรียนพร้อมทั้งรู้สึกถึงความรับผิดชอบต่อตัวเองจะมีต่อครอบครัวและโรงเรียนนั้นจะใช้หลักการของจริยธรรมของความอาทร คือ การช่วยให้นักเรียนเข้าใจประสบการณ์ของผู้อื่น อันจะนำมาซึ่งความรู้สึกเห็นอกเห็นใจและความผูกพัน (Attachment) ความรู้สึกเหล่านี้จะก่อให้เกิดความรับผิดชอบต่ออีกฝ่ายและเกิดเป็นการกระทำที่ช่วยเหลือผู้อื่น (Gilligan, Ward, Taylor, & Bardige, 1988, น.66-67) และด้วยหลักการของความยุติธรรม จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจสิทธิของตัวเองและเคารพสิทธิของผู้อื่น ดังนั้นในการอยู่ในชุมชนหรือสังคมใหญ่ นักเรียนควรที่จะยอมรับฟังทุกฝ่ายและเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของบุคคลทุกคน (Crain, 1985, น.125)

ด้วยวิธีการดังกล่าวผู้วิจัยเชื่อว่าจะช่วยให้นักเรียนจะสามารถลดพฤติกรรมก้าวร้าวได้เนื่องจากความก้าวร้าวหมายถึงพฤติกรรมที่กระทำด้วยความตั้งใจที่จะทำร้ายสิ่งมีชีวิตอื่นให้ได้รับอันตรายหรือบาดเจ็บไม่ว่าจะเป็นทางกายหรือทางจิตใจ เป็นการกระทำที่อาจจะใช้กำลังและหรือวาจา โดยแสดงออกทั้งทางตรงและทางอ้อม (Berkowitz, 1993, น.11) หากนักเรียนมี

ความเห็นอกเห็นใจและรู้สึกถึงความรับผิดชอบต่อกันฝ่าย รวมทั้งเข้าใจสิทธิของตนและเคารพสิทธิของผู้อื่น ความตั้งใจที่จะทำร้ายผู้อื่นให้ได้รับอันตรายหรือบาดเจ็บไม่ว่าจะเป็นทางกายหรือทางจิตใจก็น่าจะลดน้อยลงไปด้วย

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำการปรึกษาแบบกลุ่มในการพัฒนาจริยธรรมโดยให้ตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมมาใช้เพื่อให้นักเรียนเห็นความสัมพันธ์ของตัวเองกับครอบครัว เพื่อน ๆ โรงเรียน และสังคมใหญ่ โดยช่วยให้นักเรียนเข้าใจตัวเองและประสบการณ์ของบุคคลอื่น เข้าใจในสิทธิของตนและเคารพในสิทธิของผู้อื่น ซึ่งจะทำให้นักเรียนรู้สึกถึงความรับผิดชอบที่ควรมีต่อผู้อื่นและสังคม เพื่อที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจอารมณ์ต่าง ๆ ของตนเองอันจะนำมาซึ่งพฤติกรรมก้าวร้าว สามารถที่จะควบคุมอารมณ์เหล่านั้นได้และลดพฤติกรรมที่จะทำให้อื่นได้รับความเสียหายไม่ว่าจะเป็นทางกายหรือทางจิตใจ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อต้องการศึกษาคะแนนความก้าวร้าวรวมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เข้าร่วมโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มในการพัฒนาจริยธรรมโดยให้ตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม คะแนนความก้าวร้าวนี้รายงานด้วยตัวนักเรียนเอง และผู้ปกครองที่ใกล้ชิดได้ร่วมประเมินพฤติกรรมของนักเรียนด้วย
2. เพื่อต้องการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของคะแนนความก้าวร้าวรวมและด้านต่าง ๆ คือการใช้กำลัง การใช้วาจา ความโกรธ ความเป็นศัตรู และการใช้ความสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เข้าร่วมโปรแกรมการให้การศึกษาแบบกลุ่มในการพัฒนาจริยธรรมโดยให้ตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม
3. เพื่อต้องการศึกษาโปรแกรมการให้การศึกษาแบบกลุ่มในการพัฒนาจริยธรรมเพื่อลดระดับความก้าวร้าวโดยให้ตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคะแนนความก้าวร้าวของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เข้าร่วมการทดลอง
4. เพื่อต้องการศึกษาปัจจัยต่าง ๆ อันได้แก่ เพศ ลำดับการเกิด การทำกิจกรรมที่โรงเรียนหรือองค์กรอื่น ๆ การช่วยเหลืองานบ้าน การศึกษาและอาชีพของผู้ปกครองที่ใกล้ชิด ว่ามีความสัมพันธ์ต่อคะแนนความก้าวร้าวรวมและในด้านต่าง ๆ ของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหรือไม่

จะมีคะแนนเฉลี่ยของความก้าวหน้าด้านการใช้กำลังลดลงภายหลังการทดลอง

4.2 จากการรับรู้ของผู้ปกครองที่ใกล้ชิด นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มทดลอง จะมีคะแนนเฉลี่ยของความก้าวหน้าด้านวาจาลดลงภายหลังการทดลอง

4.3 จากการรับรู้ของผู้ปกครองที่ใกล้ชิด นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มทดลอง จะมีคะแนนเฉลี่ยความโกรธลดลงภายหลังการทดลอง

4.4 จากการรับรู้ของผู้ปกครองที่ใกล้ชิด นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มทดลอง จะมีคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวด้านความรู้สึกเป็นศัตรูกับผู้อื่นลดลงภายหลังการทดลอง

4.5 จากการรับรู้ของผู้ปกครองที่ใกล้ชิด นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มทดลอง จะมีคะแนนเฉลี่ยความก้าวร้าวด้านการใช้ความสัมพันธ์ลดลงภายหลังการทดลอง

5. ปัจจัยต่าง ๆ อันได้แก่เพศ ลำดับการเกิด การทำกิจกรรมที่โรงเรียนหรือองค์กรอื่น ๆ การช่วยเหลืองานบ้าน การศึกษาและอาชีพของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์กับระดับความก้าวหน้ารวมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.1 เพศมีความสัมพันธ์กับระดับความก้าวหน้ารวมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.2 ลำดับที่การเกิดของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับระดับความก้าวหน้ารวมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.3 การทำกิจกรรมที่โรงเรียนหรือองค์กรอื่น ๆ มีความสัมพันธ์กับระดับของความก้าวหน้าของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.4 การช่วยเหลืองานบ้านมีความสัมพันธ์กับระดับความก้าวหน้ารวมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.5 การศึกษาของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับระดับความก้าวหน้ารวมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.5.1 การศึกษาของบิดามีความสัมพันธ์กับระดับความก้าวหน้ารวมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.5.2 การศึกษาของมารดามีความสัมพันธ์กับระดับความก้าวหน้ารวมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.6 อาชีพของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์กับคะแนนความก้าวหน้ารวมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.6.1 อาชีพของบิดามีความสัมพันธ์กับระดับความก้าวหน้ารวมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

5.6.2 อาชีพของมารดาที่มีความสัมพันธ์กับระดับความก้าวร้าวรวมของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ศึกษาเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนแห่งหนึ่ง โดยได้สอบถามความสนใจในการที่จะต้องสละเวลาเข้าร่วมในการให้การศึกษาแบบกลุ่มเป็นเวลา 4 สัปดาห์ โดยผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2549
2. โปรแกรมการศึกษาแบบกลุ่มในการพัฒนาจริยธรรมโดยให้ตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมคือการช่วยให้นักเรียนรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัวและโรงเรียนโดยคำนึงถึงความสัมพันธ์และการได้แบ่งปันกับสมาชิกคนอื่น ๆ โดยให้นักเรียนตระหนักว่าครอบครัวและโรงเรียนนั้นมีคุณค่าเนื่องจากไมตรีที่ได้จากกันและกัน รวมทั้งทำให้นักเรียนเข้าใจถึงการอยู่ร่วมกันเป็นชุมชนไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนหรือสังคมใหญ่ว่าเป็นเสมือนสมาชิกได้เข้าร่วมสัญญาทางสังคมซึ่งต้องการต่อบรรทัดฐานและอุดมการณ์ของชุมชนที่อยู่

นิยามศัพท์เฉพาะ (Definition of terms)

1. การให้การศึกษาแบบกลุ่มหมายถึงการที่สมาชิกในกลุ่มมีการปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกันเพื่อก่อให้เกิดการตระหนักรู้ในตนเองด้วยตัวเองหรือเกิดจากกลุ่ม สมาชิกได้มีโอกาสสำรวจความเป็นไปได้ในการที่จะเปลี่ยนแปลง และกระทำตามกระแสที่เปลี่ยนแปลงของกลุ่มในการใช้ทักษะในการให้การศึกษา ผู้ให้การศึกษาจะสามารถก่อให้เกิดการตระหนักรู้โดยการให้กลุ่มรับรู้ว่าการกำลังเกิดอะไรขึ้นในกลุ่ม ช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปได้โดยการตรวจสอบความเป็นไปได้และก่อให้เกิดการกระทำโดยทำทาบกลุ่ม (Hancy & Leibsohn, 2001, น.7)
2. การพัฒนาจริยธรรมหมายถึงกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายในการทำให้บุคคลมีความใส่ใจในความเป็นอยู่และสิทธิของผู้อื่น และรู้สึกถึงความรับผิดชอบที่มีต่อผู้อื่น โดยเรื่องของจริยธรรมนั้นจะต้องอยู่เหนือความต้องการส่วนบุคคล อีกทั้งบุคคลจะมีการตัดสินใจและการกระทำที่คำนึงถึงความยุติธรรมของทุกฝ่าย ด้วยความอาทร อ่อนโยน และมีเมตตา (Damon, 1988, น.5)
3. การให้ตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม (Just and Caring Community Approach) หมายถึงการให้บุคคลรู้สึกผูกสัมพันธ์กับผู้อื่น โดยรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่มหรือสังคมที่อยู่ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเพื่อน ครอบครัว สังคมโรงเรียน

หรือสังคมใหญ่ โดยจะพยายามแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในของตน กลุ่มและสังคมด้วยวิธีการของ
ความยุติธรรมและอาทร (Kohlberg และ Gilligan)

4. ความยุติธรรมหมายถึงความเชื่อที่ว่าคนทุกคนต่างมีสิทธิเท่าเทียมกัน เราจึงต้อง
ยอมรับฟังทุกฝ่ายโดยไม่เข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง และเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ของ
บุคคลทุกคน (Crain, 1985, น.125)

5. ความอาทรหมายถึงความรู้สึกเห็นอกเห็นใจและพยายามเข้าใจในความเป็นอยู่ของ
ผู้อื่น รู้สึกถึงความรับผิดชอบที่มีต่อผู้อื่น และพร้อมจะช่วยเหลือในยามที่เขาต้องการ (Hughes,
2002, น.406)

6. ความก้าวร้าวหมายถึงพฤติกรรมที่กระทำด้วยความตั้งใจที่จะทำร้ายสิ่งมีชีวิตอื่นให้
ได้รับอันตรายหรือบาดเจ็บไม่ว่าจะเป็นทางกายหรือทางจิตใจ เป็นการกระทำที่อาจจะใช้กำลัง
และหรือวาจา โดยแสดงออกทั้งทางตรงและทางอ้อม (Berkowitz, 1993, น.11)

7. นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ หมายถึง บุคคลที่มีอายุระหว่าง
12-14 ปี ซึ่งเป็นช่วงวัยรุ่นตอนต้น ของโรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ช่วยให้นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นกลุ่มทดลองได้พัฒนาจริยธรรมโดยให้
ตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคมเพื่อลดระดับความ
ก้าวร้าว ตลอดจนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับชีวิตประจำวัน
2. ทำให้ได้รูปแบบและแนวทางในการปรึกษาแบบกลุ่มสำหรับนักจิตวิทยา นักสังคม
สงเคราะห์ ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนในการพัฒนาจริยธรรมเพื่อลดระดับ
ความก้าวร้าว
3. เป็นแนวทางในการนำการพัฒนาจริยธรรมโดยให้ตระหนักถึงความยุติธรรมและความ
อาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม เพื่อแก้ไขปัญหาความก้าวร้าวในเด็กและเยาวชน
4. เป็นแนวทางในการนำโปรแกรมการปรึกษาแบบกลุ่มในการพัฒนาจริยธรรมโดยให้
ตระหนักถึงความยุติธรรมและความอาทรที่มีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม เพื่อช่วยเหลือเด็กและ
เยาวชนในกลุ่มต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหามารยาทอันดีอื่น ๆ เช่น การใช้กำลังทำร้ายกันในหมู่เพื่อน
การฆ่าตัวตาย การดื่มสุราและสารเสพติดในเด็กและเยาวชน การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร
 เป็นต้น